

1. Fransız İhtilali Osmanlı ülkesindeki azınlıklar arasında milliyetçilik fikrinin yayılmasına sebep oldu. Bu durum sonrasında Balkanlar da başlayan milliyetçilik hareketleri Osmanlı Devleti'nin parçalanmasına yol açtı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Fransız İhtilali'nden etkilenmesi aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Çok uluslu olması
- B) Hoşgörü ortamına sahip olması
- C) Halk içerisinde eşitliğin olması
- D) Adaletli bir yaşantının olması

2. Fransız İhtilali'nin getirdiği ilkeler Osmanlı aydınlarını da etkilemiştir. Bu etki; Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve Meşrutiyet gibi gelişmelerde açıkça görülmüştür. Osmanlı aydınları Osmanlı Devleti'nde ayrılmalar meydana gelince bu duruma çare olması için bazı fikir akımları ortaya atmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı aydınlarının dağılmayı engellemeye yönelik ortaya attığı fikir akımlarından değildir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Devletçilik

3. Osmanlı Devleti'nde halk Fransız İhtilali'nin yaydığı fikir akımlarından etkilenmiş ve azınlıklar bağımsızlık mücadelesine girmiştir. Osmanlı Devleti de bu duruma karşı farklı şekillerde çareler aramıştır. 20. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti mutlaki yönetimi bırakarak meşruti yönetime geçmiştir. Padişahın yanında İttihat ve Terakki Fırkası ve halk da yönetimde söz sahibi olmaya başlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ülke içindeki karışıklıkları engellemek için aşağıdakilerin hangisinde çözüm arayışına girmiştir?

- A) Askerî
- B) Siyasi
- C) Eğitim
- D) Kültürel

4. Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'ni olumsuz yönde etkiledi. Avrupa'da üretilen sanayi malları 19. yüzyılda Osmanlı piyasalarını istila etti. Avrupa'da üretilen sanayi malları daha kaliteli ve ucuz olduğu için yerli ürünlerden daha çok alıcı buldu. El tezgâhlarına dayalı Osmanlı sanayisi iflas etti. Avrupa'da sanayinin gelişmesi Osmanlı piyasalarından yoğun olarak ham madde satın alınmasına ve ham madde fiyatlarının artmasına sebep oldu.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı üzerindeki etkileriyle ilgili olarak,

- I. Ekonomik hayatta büyük olumsuzluklar ortaya çıkmıştır.
- II. Yerli üretim, sanayi ürünleriyle rekabet edememiştir.
- III. Sanayileşen ülkelerin ham madde kaynağı durumuna düşmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Tanzimat Fermanı birtakım hukuki kurallar içerse de hiçbir şekilde bir anayasa olarak kabul edilemez. Siyasi nitelikte bir belgedir. Tanzimat Fermanı'yla halka birçok temel hak ve özgürlük tanınmış, hükümdarın yetkileri sınırlandırılmıştır.

Buna göre Tanzimat Fermanı'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumsal hayatı düzenleyici yaptırımlar içermektedir.
- B) Eğitimde büyük değişiklikler meydana getirmiştir.
- C) Halk temel haklarından tavizler vermiştir.
- D) Avrupa hukuku örnek alınarak hazırlanmıştır.

6. Osmanlı Devleti 19. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderlerini karşılamaya çalıştı. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dâhi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdu. Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri toplayarak alacaklı devletler arasında paylaştırıyordu.

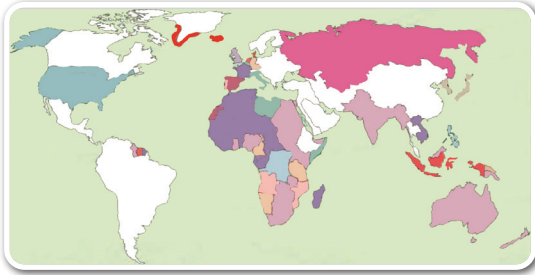
Bu gelişmeler Osmanlı Devleti'nde;

- I. ekonomik bağımsızlığı kaybetme,
- II. siyasi bağımsızlığın zarar görmesi,
- III. ülke sınırlarının daralması

durumlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

7.

İngiltere	İspanya	Portekiz
Fransa	Almanya	İtalya
Hollanda	Danimarka	Rusya
Belçika	Japonya	ABD
□ Sömürgesi olmayan ve sömürilmeyen ülkeler		

20. yüzyılın başlarında sömürgeci devletler ve sömürgelerin dağılımının gösterildiği bu haritadan yararlanarak;

- I. sömürgesi olmayan ve sömürilmeyen ülkelerin olduğu,
- II. İngiltere'nin çeşitli sömürgelerinin bulunduğu,
- III. Osmanlı Devleti'nin herhangi bir ülkenin sömürgesi olmadığı

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

8. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanları devam ederken Fransız İhtilali'nden etkilenen Jön Türkler adı verilen bir grup aydın ortaya çıktı. Jön Türklere göre azınlıkların isyan etmelerinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı, bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli ve padişah ülkeyi bu meclis ile birlikte yönetmeliydi. Jön Türkler bu fikre katılmayan Padişah Abdülaziz'i tahttan indirdiler. II. Abdülhamit'i padişah yaptılar. II. Abdülhamit verdiği sözü tuttu ve Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanunuesasi'yi hazırlattı. Anayasa hükümleri doğrultusunda Mebusan Meclisi adıyla bir meclis açtı. Mecliste Müslümanların yanında azınlıkların da temsil edilmesini sağladı.

Bu metinden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Padişah Abdülaziz, Jön Türkler ile aynı düşünceleri paylaşmamıştır.
B) Jön Türkler azınlık isyanlarını önlemek için demokratik taleplerde bulunmuşlardır.
C) II. Abdülhamit, Jön Türklerin taleplerine olumlu yanıt vermiştir.
D) Kanunuesasi ve meclis sadece II. Abdülhamit'e göre çalışmalar yapmıştır.

1. Mustafa Kemal hatıralarında çocukluk yıllarını şu şekilde anlatmıştır:
“Babam vefat etti. Annemle beraber dayımın yanına yerleştik. Dayım köy hayatı yaşıyordu. Ben de bu hayata karıştım. Dayım bana vazifeler veriyordu, ben bu vazifeleri yapıyordum. Başlıca vazifem tarla bekçiliği idi. Kardeşimle beraber bakla tarlasının ortasındaki bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovmakla uğraştığımızı hiç unutamam. Çiftlik hayatının diğer işlerine de karışıyordum. Biraz zaman geçince annem okuldan uzak kaldığım için kaygılanmaya başladı. Nihayet Selânik'te bulunan teyzemin evine gitmeme ve okula devam etmeme karar verildi.”

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Eğitim öğretimine dayısının yanında devam etmek istemektedir.
B) İleriki yaşamını çiftlikte sürdürmeyi düşünmektedir.
C) Annesi, onun eğitim hayatında etkili olmuştur.
D) Mustafa Kemal okula gitmek istememiştir.
2. Mustafa Kemal çocukluk yıllarında ileriki hayatını çok derinden etkileyecek bir olayla karşı karşıya kalmıştır. Komşusu Kadri Bey'in askerî okula giden oğluna imrenerek Selânik Askerî Rüştiyesi sınavlarına girmiş ve sınavı kazanmıştır. Böylece üstün başarılarla dolu askerlik hayatı başlamıştır.

Bu metne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Hayatına yön veren askerlik eğitimine çevresel faktörlerin etkisiyle ilgi duymuştur.
B) Ailesinin ısrarlarını görmezden gelememiştir.
C) Ailesi için ideallerini bir kenara bırakmıştır.
D) Fikirlerini ortaya koyarken arkadaşlarından yardım almıştır.

3. Mustafa Kemal, İstanbul'da Harp Akademisinde bulunduğu yıllarda arkadaşlarına konferans niteliğinde konuşmalar yaparken sonraki yıllarda da İstanbul'da evinde toplantılar düzenlemiş, bu toplantılarda ülke sorunlarını tartışmışlardır.

Bu metin Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İleri görüşlülüğü
B) Yaratıcılığı
C) Çok yönlülüğü
D) Teşkilatçılığı

4. “Her cuma akşamı toplanır, kapıları kapatıldıktan sonra kürsüye çıkan Mustafa Kemal'i dinlerdik. Tıpkı bir konferansçı gibi Paris'ten gelen Türkçe ve Fransızca gazetelerden öğrendiklerini bizlere aktarırdı. O zamana dek ‘Padişahım çok yaşa!’ demekten başka bir şey bilmeyen bizler için Mustafa Kemal'in söyledikleri çok dikkat çekiciydi. Vatan, millet, Türklük gibi düşünceleri ilk kez Harp Akademisi sırasında ondan duymuştuk.”

Bu metinden yararlanarak Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Hitabet yönü güçlüdür.
B) Yeniliklere açık biridir.
C) Fransızcanın yanında başka yabancı dilleri de konuşur.
D) Alışlagelmiş düşünceleri savunmaz.

5. Mustafa Kemal 22 Eylül 1924 günü Samsun'da öğretmenlere yaptığı konuşmada, o dönem yönetiminin her türlü baskısı altında bile kendini gelecek için yetiştiren öğretmenlerin olduğunu, onlara minnet duyduğunu, ilham gücünü geniş ölçüde onlardan aldığını ifade etmiştir.

Bu metinde altı çizili sözle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Yaptıklarında kimlerden esinlendiği
B) Sömürgeciliğe karşı mücadele ettiği
C) Eğitim seviyesinin önemi
D) Yönetme gücünün zorluğu

6. Mustafa Kemal'in ilk öğretmenlerinden Şemsi Efendi, Türk eğitim sisteminde sınıfa harita, kürsü, kara tahta, tebeşir, sıra ve öğretim levhalarını getiren, aynı zamanda teneffüsleri, beden eğitimi derslerini, gözlem gezileri gibi eğitim yöntem ve tekniklerini ilk uygulayan öğretmenlerdendir.

Şemsi Efendi'nin bahsedilen bu özellikleri Mustafa Kemal üzerinde aşağıdakilerden hangisini sağlamıştır?

- A) Eğitim kalitesini önemsememe
B) Çağdaş bir eğitim alma
C) Derslerden soğumasına neden olma
D) Geleneksel eğitimi tercih etme

7. Yüzbaşı Nakiyüddin Bey, Mustafa Kemal'in yabancı dil sevgisinin yanında, ilk gençlik dönemlerinde bağımsızlık, vatan sevgisi, Türk kültürü gibi düşüncelerinin sağlam temellerinin oluşmasında etkili olan öğretmenlerden biri olmuştur.

Buna göre Nakiyüddin Bey'in Mustafa Kemal'e, aşağıdaki katkılardan hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Edebiyat sevgisi aşılamıştır.
B) Batılılaşma fikrinin oluşmasını sağlamıştır.
C) Millî kimlik oluşturmasına yardımcı olmuştur.
D) İrkçi politikalar oluşturmasını sağlamıştır.

8. "Asker ya da subay olmak Osmanlı İmparatorluğu'nun son devrinde Osmanlı Rumelisinin ordu ve askerî merkezlerinde yaşayan Türk çocuklarının büyük aşkıydı. Rumeli'nin şehir ve kasabalarında yaşayan çocuklar, sabahları gözlerini talim boruları, asker mızıkları yahut da kapılarının önünden geçen süvarilerin nal sesleriyle açardı."

Buna göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliğinin gelişmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşadığı çevrenin etkisi
B) Ailesinin istekleri
C) Öğretmenlerinin etkisi
D) Arkadaşlarının etkisi

9. Mustafa Kemal'in doğduğu Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selânik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu. Bu yönüyle Selânik, Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği ve Batı ülkeleriyle etkileşimin en yoğun yaşandığı şehirlerden biriydi.

Bu metinden yararlanarak Selânik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Deniz kenarında olduğuna
B) Demir yolu ile çeşitli şehirlere bağlandığına
C) Sosyal ve kültürel yönden gelişmiş olduğuna
D) Avrupa'daki gelişmeleri sürekli etkilediğine

10. Mustafa Kemal; sevgi, saygı ve dayanışma duygularının yoğun olduğu bir aile ortamında yetişmiştir. Aile hayatına büyük önem verdiği ve ilk ilhamını ailesinden aldığını sık sık dile getirmiştir. Onun bu ortamda büyümesi düşünsel ve yapısal özellikleri üzerinde etkili olmuştur.

Bu metinde Mustafa Kemal'in aile ortamının aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu vurgulanmıştır?

- A) Askerlik mesleğini seçmesinde
B) Kişilik özelliklerini kazanmasında
C) Selânik'te yaşamaktan mutlu olmasında
D) İyi bir eğitim almasında

1. Mustafa Kemal'in öğretmenleri onun için özel bir öneme sahiptir. Mustafa Kemal hemen hepsi mesleğinde başarılı, mesleğin gerektirdiği özellikleri taşıyan öğretmenlerden eğitim almıştır. Öğretmenleri onu değişik şekillerde etkilemişlerdir. Onun sorumluluk duygusuna sahip olması, ileri görüşlü ve kendine güvenen biri olması bu etkilerdendir.

Bu metinden yararlanılarak Mustafa Kemal'e öğretmenlerinin katkılarıyla ilgili,

- I. Kişilik özelliklerinin oluşumunda etkili olmuşlardır.
- II. İyi bir eğitim almasına katkı sağlamışlardır.
- III. Edebiyat ve şiire yönelmesini sağlamışlardır.

değerlendirmelerden hangilerine ulaşılabılır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

2. Farklı şehirlerde okumuş olması ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapması Mustafa Kemal'in bilgisini artırıp düşünce dünyasını geliştirmiştir. Mustafa Kemal bu görevleri esnasında, devletin ve halkın içine düştüğü durumu yakından görme imkânı buldu. O, bu durumdan rahatsızlık duyup kurtuluş çareleri üzerinde düşünceler geliştirdi.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikir hayatını;

- I. çeşitli yerlerde askerî görevler üstlenmesi,
- II. devletin değişik şehirlerinde öğrenim görmesi,
- III. görevleri esnasında halkla iç içe olması

durumlarından hangileri etkilemiştir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal bilginin önemine inanmış, çeşitli kitaplardan beslenmiş, dönüştürücü bir liderdir. Onda büyük bir öğrenme açlığı, kitap okuma sevgisi, kendini geliştirme arzusunun olduğu ve düşüncelerinin üstüne tutku ile atıldığı konusundaki bilgiler, çeşitli yazarların anlatımlarında yer almıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Okuduğu kitaplarla kendini geliştirme çabası içerisinde olmuştur.
- B) Kitaplara olan ilgisi askerlik mesleğine zarar vermiştir.
- C) Okuduğu kitaplardan esinlenerek farklı eserler yazmıştır.
- D) Farklı yazarların kendilerini geliştirmelerini sağlamıştır.

4. Düşünce ağının oluşmasında Mustafa Kemal'in en çok yararlandığı düşünürlerin başında Jean Jacques Rousseau (Jan Jak Russo) gelmektedir. Rousseau'yu okuduğu zamanlarda Rousseau'nun, birey özgürlüğüne önem vermesi ve toplumda siyasal rejim olarak cumhuriyetçi görüşleri savunması, Mustafa Kemal'i çok etkilemiştir.

Bu metinden yararlanarak J. J. Rousseau'nun Mustafa Kemal'e olan katkılarıyla ilgili,

- I. Millî egemenlik düşüncesinin oluşmasında etkili olmuştur.
- II. Vatansever bir asker olmasını sağlamıştır.
- III. İleri görüşlü bir kişilik özelliği kazandırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

5. Mustafa Kemal, çocukluk ve gençlik yıllarında okumuş olduğu birçok kitaptan ve aydından etkilenmiştir.

Aşağıdaki yazarlardan hangisinin Mustafa Kemal'in düşünce yapısının gelişmesine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) J. J. Rousseau
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Ziya Gökalp

6. Mustafa Kemal;

- Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp vb. Türk şair ve yazarlarının milliyetçi ve ulusçu düşüncelerinden etkilenmiştir.
- Voltaire (Volter), J. J. Rousseau (Russo) gibi Fransız yazarların eserlerini okuyarak da demokrasi, eşitlik, adalet, hürriyet, milliyetçilik gibi fikirleri benimsemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikir hayatı ile ilgili;

- I. yerli ve yabancı düşünürlerden etkilendiği,
II. Türk ve Fransız düşünürlerin çeşitli düşüncelerini benimsediği,
III. Türk düşünürleri Fransız düşünürlerden daha çok tercih ettiği

değerlendirmelerinden hangileri yapılmaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

7. Mustafa Kemal yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden istifade etmiştir. Ancak o, bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış, farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir.

Bu metinde Mustafa Kemal'in fikir hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Özgün olduğu
B) Yabancı ideolojileri içerdiği
C) Belli düşünce akımlarını izlediği
D) Yerli aydınların çabası ile oluştuğu

8. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisindeyken "Vatan ve Hürriyet" şairi olarak bilinen Namık Kemal'in eserleriyle tanışmış ve her fırsatta arkadaşlarıyla gizlice şairin eserlerini okumuşlardır. Şiirlerini ezbere bildiği Namık Kemal'den "Türk ulusunun yüzyıllardan beri beklediği şair." olarak bahsetmiştir. Tevfik Fikret için ise "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." diye söz etmiştir. "Millî Şair" diye tanınan Mehmet Emin Yurdakul'un da bu özelliğinden etkilenmiştir.

Bu metindeki örneklerde Mustafa Kemal'in fikir hayatı üzerinde etkili olan aşağıdaki düşüncelerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Vatan sevgisi
B) Yenilikçilik
C) Milliyetçilik
D) Cumhuriyetçilik

9. Mustafa Kemal'in okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı fikir adamlarını okur, onların fikirlerini analiz ederdi. Kitapları okurken sayfa kenarlarına notlar alır, kimi zaman notların yanına kendi fikirlerini de yazardı. Mustafa Kemal yabancı düşünürlerin eserlerinden yararlanabilmek için Fransızca öğrenmişti.

Buna göre Mustafa Kemal'in düşünce yapısının oluşmasında;

- I. çok kitap okuması,
II. yabancı dil bilmesi,
III. öğretmenlerinden etkilenmesi

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

1. Mustafa Kemal, Selânik'te iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu. Bu cemiyetin çalışmalarını sonucu ülkede yeniden meşrutiyet ilan edildi. Ancak bir süre sonra meşrutiyet karşıtları İstanbul'da ayaklanma çıkardılar. 31 Mart Olayı adı verilen isyanı bastırmak için Selânik'te, Hareket Ordusu adıyla bir ordu hazırlandı. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı.

Bu metinde 31 Mart Olayı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Nerede çıkmıştır?
- B) Neden çıkmıştır?
- C) İsyani kim bastırmıştır?
- D) İsyanın bastırılmasının sonucunda neler yaşanmıştır?

2. 1905 ↑ Şam'daki 5. Ordu emrine atandı.
1909 — Hareket Ordusu'nda görev aldı.
1910 — Picardie (Pikardi) askerî manevralarını izlemek için Fransa'ya gitti.
1913 — Balkan Savaşları sonrasında Sofya Ateşemiliterliğine atandı.

Yukarıda Mustafa Kemal ile ilgili bir kronoloji verilmiştir.

Bu kronolojiden Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

- I. farklı tarihlerde, farklı görevlerde bulunduğu,
- II. en çok 1913 yılındaki görevinde başarılı olduğu,
- III. Osmanlının farklı coğrafyadaki topraklarında hizmet verdiği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

3. İtalya, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a göz dikti. Osmanlı Devleti'ne ultimatom vererek bu toprakların kendisine teslim edilmesini istedi. Osmanlı Devleti bu isteğı kabul etmeyince İtalya, Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etti. Osmanlı Devleti, bölgeye karadan ve denizden gereken yardımı gönderemedi. Mustafa Kemal ve Enver Bey gibi gönüllü subaylar, Trablusgarp'a giderek halkı örgütlediler. Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk'ta Enver Bey Bingazi'de önemli başarılar elde etti.

Bu metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti, Trablusgarp'ı savunurken zorluklarla karşılaşmıştır.
- B) İtalya, Trablusgarp'ı işgal etmeden önce Osmanlı Devleti'ne uyarıda bulunmuştur.
- C) Mustafa Kemal, vatan savunmasında etkili isimlerden biri olmuştur.
- D) Osmanlı Devleti, İtalya'nın Kuzey Afrika'daki varlığına tamamen son vermiştir.

4. Trablusgarp Savaşı devam ederken Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını ele geçirmek isteyen Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ, Rusya'nın teşvikiyle birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırdılar. I. Balkan Savaşı olarak tarihe geçen bu olay Osmanlı Devleti açısından felakete sonuçlandı. Orduya siyaset karışmış ve subaylar "İttihatçılar" ve "İtilafçılar" olarak iki gruba ayrılmıştır.

Buna göre;

- I. orduda partililik yapan subayların olduğu,
- II. Osmanlı Devleti'nin iki ateş arasında kaldığı,
- III. Balkan devletlerine karşı Osmanlı Devleti'nin yeterince mücadele edemediğı

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin yeni kurulmuş olan Balkan devletlerine yenilmesinde, ordunun asker sayısı, cephane yetersizliği, istihbarat eksikliği, komutanlar arasındaki siyasi çekişmeler etkili olmuştur. Başkenti tehdit altına girince Osmanlı Devleti hemen barış teklifinde bulunmuştur. Dört Balkan devletiyle Osmanlı Devleti arasında Londra Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmaya göre,

- Osmanlı Devleti Midye-Enez hattının batısında kalan Balkan topraklarını terk edecek
- Arnavutluk'un bağımsızlığı tanınacak
- Ege Adalarının geleceğine büyük devletler karar verecektir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. Savaşı kaybetmesinde birden çok faktör etkili olmuştur.
- II. Toprak kaybına uğramıştır.
- III. Arnavutluk, Osmanlı topraklarından ayrılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, Harp Akademisini bitirdikten sonra staj yapmak için 1905'te Şam'daki 5. Ordu'ya atandı. Bu sırada Şam'da iç karışıklıklar yaşıyordu. Devletin halk üzerindeki otoritesi zayıflamıştı. Ayrıca eşkıya saldırıları da halkı zorluyordu. Mustafa Kemal, daha ilk görev yerinde karşılaştığı bu sıkıntılı durum içinde yılmamış, günün değil yarının adamı olmaya karar vermişti. Dağılmak üzere olduğunu düşündüğü imparatorluktan ulusal niteliklere sahip bir Türk devleti çıkartmanın gerektiğini daha o günlerde öngörmüştü.

Bu metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. zorluklar karşısında pes etmeyen biri olduğu,
- II. askerî yeteneklerinin her zaman ön planda olduğu,
- III. ileriye dönük hedeflerinin olduğu

değerlendirmelerinden hangileri yapılamaz?

A) Yalnız II	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III

7. ↑ 29 Eylül 1911/Trablusgarp Savaşı'nın başlaması
+ 8 Ekim 1912/I. Balkan Savaşı'nın başlaması
+ 18 Ekim 1912/Uşi Antlaşması'nın imzalanması
+ 30 Mayıs 1913/Londra Antlaşması'nın imzalanması
↓ 28 Haziran 1913/II. Balkan Savaşı'nın başlaması

Bu kronolojiden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Uşi Antlaşması imzalanmadan çok kısa süre önce I. Balkan Savaşı başlamıştır.
- B) Londra Antlaşması, II. Balkan Savaşı'ndan önce imzalanmıştır.
- C) II. Balkan Savaşı, I.Balkan Savaşı'ndan bir yıl sonra gerçekleşmiştir.
- D) Trablusgarp Savaşı ile II. Balkan Savaşı'nın başlaması arasında bir yıl vardır.

8. II. Balkan Savaşı'nda bir yanda Bulgaristan diğer yanda Sırbistan, Yunanistan ve Karadağ vardı. Kargaşadan yararlanmak isteyen Romanya ve Edirne'yi geri almak isteyen Osmanlı Devleti de Bulgaristan'a savaş açtı. Enver Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Edirne'yi Bulgaristan'dan geri aldı. Tüm cephelerde zor duruma düşen Bulgaristan yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı.

Bu metindeki açıklamalardan yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Balkan devletlerinin farklı taraflara bölündüğüne
- B) Romanya ile Osmanlı Devleti'nin kargaşadan yararlanmak istediğine
- C) Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda kaybettiği topraklardan bazılarını aldığına
- D) Balkan devletlerinin Ege Denizi ile sınırlarının kalmadığına

I. Dünya Savaşı (1914-1918)

1. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı başladıktan kısa bir süre sonra İttifak Devletleri grubuna katıldı. Ardından Bulgaristan da bu gruba dâhil oldu. Buna karşılık aynı grupta yer alan İtalya, İtilaf Devletlerinin Anadolu'nun Ege kıyılarını kendisine bırakacakları yönünde söz vermeleri üzerine saf değiştirdi.

Bu metinden yararlanarak,

- I. İtalya çıkarlarını ön planda tutmuştur.
II. Osmanlı ve Bulgaristan aynı safta yer almışlardır.
III. İtilaf Bloku askerî açıdan daha üstündür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

2. "Tarih boyunca en büyük hayalimiz, Boğazları ele geçirerek sıcak denizlere inmek ve merkezi İstanbul olmak üzere bir Slav İmparatorluğu kurmaktı. Amacımıza ulaşmak için de Balkanlarda Panslavist hareketlere destek veriyoruz. Osmanlı ülkesinde yaşayan Ortodoksları da devlete karşı isyana teşvik ediyoruz."

Rus Çarı II. Nikolas

Rus Çarı II. Nikolas'ın bu açıklamalarına göre,

- I. Rusya, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünden yanadır.
II. Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmaktadır.
III. İstanbul ve Boğazlar, Ruslar tarafından işgal edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

3. I. Dünya Savaşı öncesinde dünya siyasetine yön veren önemli olaylardan biri de Sanayi İnkılabı ve bunun sonucunda ortaya çıkan sömürgecilik yarışıydı.

Bu metinde I. Dünya Savaşı'nın çıkmasına etki eden aşağıdaki alanların hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Siyasi
B) Ekonomik
C) Askerî
D) Kültürel

4. I. Dünya Savaşı'nın başlamasında etkili olan asıl durum Avrupa devletleri arasındaki ham madde arayışı ve sömürgecilik yarışı iken savaşın çıkmasının görünür nedeni olarak Avusturya-Macaristan veliatının öldürülmesi gösterilmektedir.

Buna göre I. Dünya Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Savaşın çıkmasında görünür nedenlerin dışında da nedenler bulunmaktadır.
B) Savaşın seyrini değiştiren Sırplar olmuştur.
C) Savaşa çok fazla ülke katılmıştır.
D) Savaş iki kıtada gerçekleşmiştir.

5. I. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden biri de dünyanın en büyük sömürge imparatorluğu olan İngiltere'nin kendi sömürgelerini Almanya'ya karşı korumak istemesidir.

Bu açıklamada I. Dünya Savaşı'nın aşağıdaki alanların hangisindeki nedenlerinden söz edilmiştir?

- A) Siyasi
B) Ekonomik
C) Kültürel
D) Dinî

6. I. Dünya Savaşı'na zemin hazırlayan gelişmelerden biri Fransız İhtilali'dir. İhtilalle ortaya çıkan "milliyetçilik" düşüncesi, çok uluslu devletlerin içerisindeki azınlıkların isyan etmelerine neden oldu. Bu isyanlardan en fazla Osmanlı Devleti ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu etkilendi.

Bu metindeki açıklamalardan Fransız İhtilali ile ilgili;

- I. dünya savaşına ortam hazırladığı,
- II. azınlık isyanlarına neden olduğu,
- III. çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkilediği,
- IV. Osmanlı ve Avusturya-Macaristan İmparatorlukları sayesinde ortaya çıktığı

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) II, III ve IV

7. I. Dünya Savaşı öncesinde;

- Siyasi birliklerini geç tamamlayan ve hızla sanayileşen İtalya ve Almanya, sömürgecilik yarışında geç kalmışlardır. Özellikle Almanya kısa sürede oldukça güçlenmiş, İngiltere'nin sömürgelerine göz dikmiştir.
- İtalya da Almanya ile aynı kaderi paylaşıyordu.
- Almanya siyasi birliğini kurarken Fransa'dan Alsas-Loren bölgesini almıştı. Bunun acısını unutmayan Fransa, Almanya'ya karşı bir intikam savaşı için fırsat kollamaktaydı. Bu nedenle Fransa, İngiltere ile bütün eski düşmanlıklarını bırakıp dost olma ihtiyacını duydu.

Bu açıklamalardan yararlanarak I. Dünya Savaşı öncesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Almanya ve İtalya sömürgecilik yarışında geç kalan ülkelerdir.
B) Fransa ile Almanya arasında sorunlar vardır.
C) Fransa ve İngiltere iyi ilişkiler kurmaya çalışmaktadır.
D) İtalya, Fransa'nın sömürgelerini hedefine koymuştur.

8. I. Dünya Savaşı öncesinde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Balkanlar ve Doğu Avrupa'da hâkimiyet kurmaya çalışıyordu. Aynı bölge Rusya'nın da yayılma sahasıydı. Rusya "Panslavizm" politikasıyla Balkanlardaki Slav kökenli ulusları Osmanlı Devleti'nden kopararak kendi hâkimiyeti altına almaya ve Balkanlar üzerinden Akdeniz'e inmeye çalışıyordu.

Bu metinden hareketle;

- I. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun sömürge yarışı içine girdiği,
- II. Balkanlarda Avusturya ve Rusya'nın çatışma içinde olduğu,
- III. Rusya'nın Osmanlı Devleti'ni parçalama politikası izlediği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Almanya'nın öncülüğünde Avusturya-Macaristan ve İtalya bir araya gelerek İttifak Devletleri Bloku'nu, İngiltere'nin öncülüğünde Fransa ve Rusya bir araya gelerek İtilaf Devletleri Bloku'nu kurdular. Avrupa'da siyasi ortam oldukça gergindi. Bu gergin atmosferde, Saraybosna'yı ziyaret eden Avusturya-Macaristan veliahtının bir Sırp tarafından öldürülmesi savaşın bahanesi oldu.

Bu metinden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Devletler arasında gruplaşmaların yaşandığına
B) Yaşanan gerginliğin savaşın çıkmasına neden olduğuna
C) Avusturya-Macaristan'ın devletlerin bloklaşmasını sağladığına
D) İki farklı blokun olduğuna

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti

1. Enver Paşa'nın Almanya'nın yanında yer almak istemesi kadar Almanlar da Osmanlı Devleti'nin bu savaşta kendileri ile birlikte hareket etmesini istiyorlardı. Çünkü Almanya, Avrupa'nın tam ortasında bulunması nedeniyle doğuda Rusya, batıda ise Fransa ve İngiltere'ye karşı iki cephede birden savaşmak zorundaydı. Bu durumda Osmanlı Devleti eğer Almanya'nın yanında savaşa girecek olursa Rusya karşısında yeni cephe açılacaktı.

Buna göre Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanında istemesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Savaş yükünü hafifletmek istemesiyle
- B) Osmanlının ekonomik gücünden yararlanmak istemesiyle
- C) Almanya'nın ham madde ihtiyacının fazla olmasıyla
- D) Osmanlının askerî gücünün yüksek olmasıyla

2. I. Dünya Savaşı'nın sonucunda çok uluslu imparatorluklar yıkıldı, yerine ulus devletleri kuruldu. Mağlup devletler kadar galip devletler de yıkıma uğradı. Zehirli gazlar, milyonlarca sivilin hayatını kaybetmesine neden oldu. Bunun sonucunda sivil savunma teşkilatları kurulmaya başlandı.

Bu metinden hareketle I. Dünya Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülke sınırlarının yeniden çizilmesine neden olduğu
- B) İki bloktan da kayıpların olduğu
- C) Sivil ölümlerinin azaltılması için çalışmalar yapıldığı
- D) Tüm dünya devletlerini etkilediği

3. İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Cephesi'ni açma amaçlarından biri de Rusya'ya yardım götürmektir.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisi İtilaf Devletlerinin Çanakkale'den geçemediklerinin kanıtıdır?

- A) Rusya'nın taraf değiştirmesi
- B) Rusya'nın Çanakkale'ye askerî birlikler göndermesi
- C) Rusya'ya yardım gitmediği için Bolşevik İhtilali'nin çıkması
- D) Rusya'nın Kafkas Cephesi'ne yönelmesi

4. 1918 yılında Suriye Cephesi'ndeki 7. Ordu Komutanlığındaki Mustafa Kemal, başarılı savunma savaşlarıyla İngiliz kuvvetlerini Halep'in kuzeyinde durdurmuş ve düşmanın bu hattı geçmesini engellemiştir. Bölgedeki savunma savaşları devam ederken Mondros Ateşkes Anlaşması imzalanmış, Osmanlı Devleti savaştan çekilmiştir. Ateşkes Anlaşması hükümleri gereğince ordusunu terhis eden Mustafa Kemal de İstanbul'a doğru yola çıkmıştır.

Bu metinden yararlanarak;

- I. Mustafa Kemal'in İngilizlere karşı başarı kazandığı,
- II. Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasının cephedeki seyrin değişmesine neden olduğu,
- III. Mustafa Kemal'in askerlik görevinden ayrıldığı

değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti Kanal Cephesi'ni İngiltere'nin elinde bulunan Mısır'ı geri almak ve Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngilizlerin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek amacıyla açtı. Bu iş için görevlendirilen Bahriye Nazırı Cemal Paşa, emrindeki kuvvetlerle 1915 yılı başlarında harekete geçti. Ancak çöl şartlarının ağırlığı ve Kanal'ın çok güçlü biçimde savunulması nedeniyle başarılı olamadı.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yer almaz?

- A) Osmanlı Devleti Kanal Cephesi'ni neden açtı?
- B) Kanal Cephesi için Osmanlı Devleti kimi görevlendirdi?
- C) Kanal Cephesi'nde Osmanlı Devleti neden başarısız oldu?
- D) Kanal Cephesi'nde İngilizleri kimler destekledi?

6. 19. yüzyıl sonlarında Anadolu'da yaşayan Osmanlı vatandaşı Ermeniler, ayrı bir devlet vadi ile özellikle Rusya ve İngiltere tarafından Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtılmış, isyana teşvik edilmişlerdir. Ermeni isyanları siyasi amaçlı bir başkaldırıdır. Ermeniler 1890'lı yıllarda isyanlar çıkarmışlardır. I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Kafkas Cephesi'nde Türk ordusuna karşı Rusya'nın yanında yer almış ve bölge halkına zarar vermişlerdir. Bunun üzerine Osmanlı Devleti, çıkarmış olduğu Sevk ve İskân Kanunu'yla bazı Ermenileri buldukları bölgelerden alıp Suriye ve Irak'ın kuzey vilayetine göç (tehcir) ettirmiştir.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti bölgenin güvenliğini sağlamak için çeşitli tedbirler almıştır.
- B) Ermeni isyanı dış güçlerce teşvik edilmiştir.
- C) Anadolu'daki bütün Ermeniler Suriye ve Irak'a göç ettirilmiştir.
- D) İngiltere ve Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmıştır.

7. Çanakkale, Mustafa Kemal'in lider olarak doğduğu yer olmuştur. Türk milleti onu Çanakkale'de tanımıştır. Her kumandan, askerlerine "Size ölmeyi emrediyorum." diyemez. Ölme emrini tereddütsüz yerine getiren Mehmetçikten başka bir asker de bulunamaz. Mustafa Kemal, Çanakkale'de kahraman Türk askerini yakından tanımış, bu inanmış neferlerle neler başarabileceğini görmüştür.

Bu metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. askerî bir dehâ olduğu,
- II. askerlerin direnme azmini arttırdığı,
- III. savaşın kısa sürede sona ermesini sağladığı

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Aşağıda Kafkasya Cephesi'nde, Mustafa Kemal ile ilgili Rus Genelkurmayının raporu verilmiştir.

"Büyük Türk komutanlarının halk tarafından en çok saygı görenidir. Cesur, güçlü, azimli ve azami derecede bağımsız fikir sahibi olup herkes tarafından itibar görmektedir. Şöhretini, Bingazi'deki başarılarıyla kazanmıştır. Çanakkale'de iki defa durumu kurtarmıştır."

Bu raporda Mustafa Kemal'in aşağıdaki özelliklerinden hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) Yaratıcılığı
- B) Askerî dehası
- C) İleri görüşlülüğü
- D) Akılcılığı